

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . . . 3 kor — fill.

Egyes szám ára 4 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-tóra Manólovics-
ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnák palotában.
Telefon szám 43.

Nyitlitor szovankint 40 fillér.

Mamusits Mátyás temetése.

Szabadka, 1900. szept. 30.

Szabadka város prépost-plébánosa ott nyugszik immár a családi sírboltban.

Ezrek kísérték utolsó útjára a főpáztort.

Rendkívüli módon nyilatkozott meg a város részvéte. Ravatalát tömegekben kereste fel tegnap es ma a közönség. Miudenki akarta látni meg egyszer a szeretett papot, mindenki elmondott ott a gyászos ravatal előtt egy imát az elhunyt lelki üdvösségeért.

Reggel nyolcz órakor ujra megkondultak a város összes templomainak harangjai.

Egész délelőtt zúgtak a harangok, ércnyelvük messze hirdette a szabadkai katolikusok nagy gyászát.

A parochia gyászlepellet bevont kapubejárata előtt rendőrök tartották fel a rendet. Szent Mihály hava utolsó vasárnapja lévén, a hívek rendkívüli nagy számban keresték fel az elhunyt plébánosuk ravatalát, mely az első emeleti nagy teremben volt felállítva.

Nagy ezüst keresztre vetették halvány fényüket a gyertyák, melyek a ravatal körül nagy ezüstös kandelaberekben égtek.

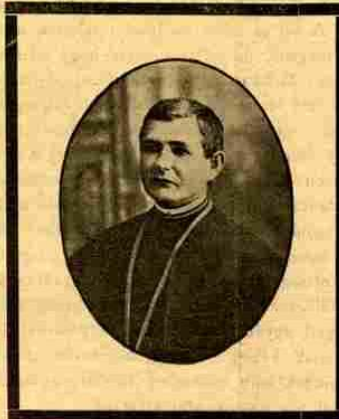
Az elhunyt lila selyemréverendában fekszik nehéz aranyozású fehér érczkoporsójában. — Semmit nem változott arca. A testvérek nagy virág koszorúja feküdt a koporsón és Rédlí Bela báró palma koszorúja.

A feketével bevont falakat egészen elborították a szebbnél szebb koszorúk, míg a család koszorúi ott feküdtek a ravatal körül.

A következő koszorukat sikerült összeismernünk az említett két koszorún kívül:

„Szeretett jó bátyáknak — Véczó és Piroska.“ „A család diszének — Ágó és Nena.“ „Antal és Nina — Kedves bátyáknak.“ „A kalocsai papság — Főegyház megyénk büszkeségének.“ „A kalocsai tanítók háza — Lelkes pártfogójának.“ „A kalocsai tanító egyesület — A buzgó tanfőúrunk.“ „Szabadka kath. legény egyesület — Felejthetlen előnöknének.“ „Felejthetlen alapítójának és előnöknének — A hálás kath. kör.“ (A fekete szalag másik oldalán ugyanezen felirat bunyevácuzul) „Az intézet nőegylet árvái — Drága

jól tevőknek.“ „A kerületi papság — Szeretett papársának.“ „Közgazdasági bank részvényársaság — Feledhetlen igazgatójának.“ „Dekker Gyula és neje — Mamusich Mátyás-

nak.“ „A hű löpizatornak — dr. Antonovits József és neje.“ „Felejthetlen lelki atyjának — Al-ódraskóczy özv. Morvay Akosné.“ „Az intézet jó igazgatójának — A zárda elemi iskola növendékei.“ „A zárda polgári iskola növendékei — Kegyes jó igazgatójának.“ „Intézeti növendékek — Feledhetlen jó igazgatójuknak.“ „Iskolánénék — Felejthetlen jó lelki atyjáknak.“ „Szeretett jó barátjuknak — Jaudek család.“

Délután három óra felé a nagytemplom előtti tér megtelt közönséggel. Közeledett a temetés órája.

A Deák Ferencz utcán megakadt a közlekedés. A széles utcán vagy tízezer ember szorongott. Elalatt a templomban a vasárnap délutáni vecsernyére összegyűlt hívek imádkoztak.

Fél négy óra után indult a templomba a városi hatóság a főispán és polgármesterrel az élén.

A főoltár előtt a falak és a padozat feketével volt bevonva. Itt foglaltak helyet a városi hatóság, a kir. törvényszék és járásbírórság, a közös és honvéd tisztiakar, az államasulati tisztiakar, a posta tisztek, a tankerületi főigazgató képviselőitében dr. Furbás Nándor titkár, a főgymnasziumi tanári kar, az önkéntes tüzoltó tisztek, a pénztévezetek, a főoltár jobb oldalán az iskolánénék állottak.

A feketével bevont főoltár előtt egyszerű emelvény állott két oldalán egy-egy kandelaberral.

Eközben a vecsernye utáni bunyevácuz ének folyton hangzott a szorongásig megtelt templomban. Fent az oltárnál gyászfénylokat költözgetett a gyertyákra özv. Morvay Akosné majd a fekete posztókat tüzdellte össze a lépésökön.

Néhány percczel négy óra után — Hege-

dús Lővár kaplán intésére az ének elhangzott, a vecsernyének vége szakadt, megindult a halott utolsó útjára . . .

A szent ferenczrendiek jöttek legelőbb utánuk a kerület plébánosi és kaplánjai egyszerű fehér ingben, majd az esperesek és kanonokok. Végre feltűnt az ősz püspök Majorossi János alakja.

Az egyszerű emelvény körül sereglettek a papok. Most a temetkezési egyület szolgáló jöttek a nehéz érczkoporsóval a koporsó után a mély gyászba öltözött család.

Néma csendben helyezkedtek el a koporsó körül. egy-egy elfojtott zokogás hallatszolt ki a család sorából.

Oremus . . . kezdi a püspök a gyászszertartást, és a papok ajkáról felhangzott a Circum dederunt me . . . megható éneke.

Az ősz püspök némán nézett a koporsóra néhány perczig; a gyászének bus accordjából egyszerre kihallatszolt a püspök csendes zokogása. Nem tartóztathatta vissza könnyeit a főpap, hosszan-hosszan siratta elhunyt jó barátját.

Felszarította könnyeit a püspök, kezébe vette a szentelt víztartót és megindult a koporsó felé. A papság, a család, az apácák letérdeltek.

...Requiescat in pace! hangzott az ima vége és a koporsót kivitték a templomból.

Lassan indult meg a menet. Elöl mentek az egyesületek és testületek zászlók alatt, utána a kath. kör tagjai fátylakkal, szent lobogók alatt asszonyok tömege, majd a kath. legényegyesület a dalkörrel, a hatóságok, a ferenczrendiek, a templom zenekar, a papság, a püspök (kocsin) a koszorukat vivó kocsis, utána a négy fekete ló által vont halottas kocsi: két oldalán rendőrök kivont karddal és a temetkezési egyület szolgáló égő viaszfélylakkal.

A halottas kocsi után haladtak a család férfi tagjai és végre végtelen hosszú kocsisor és a beláthatlan tömeg. — Az összes népis-kolák, gymnázium, zárda növendékei kivonultak a temetésre.

A harangok zúgása közben megindult lassan a gyászmenet a temetőbe.

Fél hatra járt az idő már, mikor a rengeteg hosszú menet kiért a temetőbe.

A temetőben az ősz püspök még egyszer beszentelle a koporsót, a papok, majd a nagy tömeg egy magyar és egy bunyevácuz nyelvű ima eléneklése után a koporsót leeresztették a sírba. A család és a papárság koszorúival együtt.

A bunyevácuz asszonyok még sokáig imádkoztak az új sír előtt, a nap már lenyugodott, mikor a hívek lassanként eltávoztak a temetőből.

A halottak csendes birodalma egy lakóval

gazdagodott, a szent Teréz-egyház tudós, hithű prépost-plébános holttestével.

Requiescat in pace!

Nem fejezhetjük be referándunkat, míg el nem mondjuk azt a mindenesetre eclatáns példáját annak a nagy szeretetnek, amelylyel különösen a bunyevác asszonyok viselkedtek főpásztoruk iránt, hogy a szerencsétlen esetet követő nap délelőttjén, amikor külön kiadásban jelentünk meg, mely kiadásunk az elhunytt főpap rendkívül sikerült arcképét is hozta, néhány óra alatt lapunk összes — több ezer példány — elfogyott. Az arcképet a bunyevác asszonyok kivágták belőle és azt imakönyvükbe tették örök emlékül, ez okból mai lapunkban az arcképet még egyszer reprodukáljuk.

A rend a temetésen daczára a nagy tömegnek, példás volt, ami ugy a nép, mint a rendőrség magatartását dicséri.

A mai requiemet nagy segédlettel Majorossy püspök celebrálta. A mise alatt Cherubini requiemjét adta elő a templomének és zenekar. A fekete posztóval bevont templom hajója megtelt gyászoló közönséggel.

Különfélék.

— **Kinözvés.** Ó felsége a király Olchvári Dezsőt a szabadszabályi törvényeknek tehetőséges albiráját a sátoralj helyi kir. ügyész-séghez ügyészségre nevezte ki.

— **A zombori színház kérdés.** Vettük a következő levelet: Tekintetes szerkesztőség! A „Bácskai Hirlap“-ban egy cikk jelent meg: „A vidéki színház csodabogara!“ czimen, mely a zombori színház évad megkezdésének akadályait sorolja fel. Az akadályokat a városi tanács maga gördítu elém. Miért is a magam rehabilitására ki kell jelentenem, hogy társulatom a soproni igényeknek megfelelőleg már októb. 2-án Zomborban is együtt lesz. Ez tehát kifogás nem lehet a városi tanács részéről. A halasztás oka — mint utólag tudomásomra jutott — egyedül az, hogy a tanács f. évi október 15-ig egy czirkusznak adott helyhatósági engedélyt. Azonban remélem, hogy a belügyminisiter ur közbenjöttével a differenciák kiegyenlíthetők lesznek Deák Péter, a zombor-soproni színházak igazgatója.

— **Tüzesetek.** Tegnapelőtt éjjel 11 óra tájban özv. Dusznok József ut tulajdonát képező V. kör, 789. számú nádfeleles ház ismeretlen okból kigyulladt és teljesen leégett. A padláson Dugori János bérlőnek néhány métermáza buzaja volt, mely szintén elégett. A kár 500 koronát tesz ki, amiből azonban megterül biztosítás útján. Tegnap délután 3 óra tájban Kopilovics Jánosnak IV. körű házában szalmatűz volt. A gyorsan kivonult tűzoltóság csakhamar elejét vette a nagyobb veszedelemnek.

— **Életmentő halál.** A Sz. és V. irja: Mult hó 20-án halt meg szegény jó Milassin Sándor városi iktató, — aki halálával bátyja dr. Milassin Kálmán pancsovai kir. ügyész életét mentette, a ki a haláleset történetkor a kerületben Rudolfsgnadon volt és másnap — pénteken akart hivatalába bemenni, előbb azonban családját látogatta meg, a kik Nagy-Becskereken voltak. — Itt értesült öccse haláláról s hogy a temetésre megérkezessék, Nagy-Becskerekről nem Pancsovára, hanem Szabadkára jött, s ezzel menekült meg a bi-

zonyos haláltól. — Pancsován ugyanis már, négy nap óta leselkedett r. Tádics Mirta, egy bukott kereskedő, hogy lefője. — A tettes már régóta a legképtelenebb feljelentésekkel zaklatta a pancsovai kir. ügyész-séget és vizsgálóbíró, a melyeket azok részben félreleleltek, részben mint képtelen vád k alapján indított vizsgálatokat megszüntettek, s ennak folytán az a rögeszme érlelődött meg Tádicsban, hogy az ügyész és vizsgálóbíró neki nem akarnak igazságot szolgáltatni, miért is ezek kivégzését határozta el. — Négy napig leselkedett dr. Milassin ügyész hivatali helyisége előtt az ügyészre és mert az ügyész még szabadságon volt nem jött a hivatalba, és mert pénze is elfogyott — Rácz Lejos pancsovai vizsgálóbíró kereste fel hivatali helyiségében és azt hasba lölte, aki a szenvedett sérülés következtében f. hó 23-án meghalt. A tettes zsebében levelet találtak, melyben megírta, de ne is ismerte, hogy első sorban dr. Milassin ügyészt akarta meggyilkolni. A tettest letartóztatták s tettes főőit legcékényelb megbánást sem érez. Az orvosi tudomány van hivatala megállapítani, hogy a tettes maniacus-e, avagy elkeseredett gonosztevő — Pancsován az eset kínos feltűnést kelt s a vizsgálóbírónak nagy részvét mellett történt temetéskor az egész város a legnagyobb izgalommal tárgyalt az oly gyakran ismétlődő esetet, hogy az igazságszolgáltatás közveit ügyvédek, bírakat, ügyészeket, terrozzalják kétségbeesett gonosztevők s veit igazságnak mily rettenetes módon, gyilkosságokkal akarnak érvényt szerezni.

— **A kis „Karikás“ halála.** A palicsi fürdővendégek „Karikás“ néven ismerték a szabadszabályi legjobb uszút, Zvarinyi Károly polg. isk. II. oszt. tanulót, ki már 8 éves korában átuszta a palicsi tavat. Mint részvéttel értesülünk, a fiu tegnap este meghalt. Temetése

Zvarinyi Dező — a fiu apja — IV. kör, 56. sz. házából lesz holnap délután 3 órakor.

— **Bicskázás** Prukovics Tamás iparos legény a Lengyel-utczában hazafelé ment az éjjel. Az uton valaki megtámadta és zsebkéssel hátába és oldalába szúrta. A sebesült a mentőkhöz vándorolt, a hol bekötötték a sebet és elbocsájtották.

— **Tűz.** Ma dében a város tulajdonát képező közbiztonsági kisebb gépház tetőzete kigyulladt. A tűzoltóság kivonult és csakhamar eloltotta. A tűz a k. pattant szikra folytán keletkezett.

— **Világjáró csavargó.** Az újvidéki rendőrség vasárnap Prohászka Ferencz foglalkozás nélküli csavargót, koldús miatt elfogta, 1 napi elzárásra ítélte, s azután csehországi illetőségi helyére tolonczolta. Kihallgatásakor előadta, hogy évek óta gyalogjárja be a világot és ily módon egész Afrikát, Ázsiát és Ausztráliát bejárta. Két nevére szóó utlevelet találtak nála és azon jeruzsalmi és ausztráliai hatóságok pecsétjei voltak láthatók.

— **A komédiás sorsa.** Lódy János czirkusz-tulajdonos, aki Szabadkán volt a múlt nyáron, a múlt vasárnap ütötte fel Baján a sátorját és azó a estéről-estére mulattatta a közönséget erdművészeti produkcióival. A napokban is este 7 órakor megjelent a porondon és az egész estét végig mókázta betegesen. Előadás után hazament lakásába, amely Pollák Istvánné kocsmájában volt. Reggel felesége fölkelte és kiment a folyosóra. Férjét a földön halva találta. Szívzshühűs ölte meg. Az árván maradt famíja, az asszony, meg 6 gyerek sirva kísérte ki az elvesztett családút utolsó útjára a temetőbe, este pedig bementek a komédiába — kenyeret keresni. Ilyen a komédiás sorsa.

HIRDETMEŊY.

Az alulírott fogyasztási adó bérlőség részéről közludomás végelt közhírré tételük, miszerint a nagytekintelű magy. kir. zombori Pénzügyigazgatóság 91199. számú végzése folytán a szűret alkalmával **szőlőcsefrét, mustot** vagy **bort** csakis az alant kitüntetett utakon és pedig **reggeli 7 órától esti 7 óráig szabad behozni.**

Mindazon felek tehát, kik más uton, vagy reggeli 7 óra előtt, vagy esti 7 óra után **szőlőcsefrét, mustot** vagy **bort** szállítanak, **mint csempészek** fognak tekintetui és a törvény szigorával büntettetni.

A behozatali utak, a melyek más különben megjelölve is lesznek, a következők:

**Bajai ut,
Halasi ut,
Rókus,
Régi vágóhid,
Szerbtemető ut,
Majsai ut,
Szegedi ut.**

Krausz Miksa,

szabadszabályi fogy. adóbérlő.